

An

4 OCT 1956

An Múisceach

Núim. 1 Óluleacún do Éalaíne Múiscaíseach.

Meitheamh, 1943.

CLÁRN.

		Leaf.
An Sséal Fóm	1
Múiscaíseach uí Plomn	4
An Tábhacht Peasach	6
Poiblítheacht	10
Filí Æsur Filíochta Múiscaíseach	15
Spriocairt na Snaidé-Cainte	21
Fáincíomhaeáca	25
Seánam!	29
Aibisctíl i Scórth Fóisíochtaídeachta na Sætúinne	30

An Sséal Fréin

"Ní hí an Ghléas reo an Eipe a bi anailteoir ann, ach éine lucht Déagla, aoubrait ag flié fadó, Æsur náic ceadó domh-rá an camair rín do dhára beaga Æsur a láidé fírinne i dtíortha foirmíodh na Sætúinne acá anoir, náin mearc: Ní hí an Sætúinn reo an Sætúinn a bi anailteoir ann, ach Sætúinn lucht Déagla! I dtíobh amuis den Sætúact, ír é an Déagla atá mian ceantasm díobairt Æsur an muintir acá Æsur gáibhl ñón Sætúinn, Æsur an cura Æsaim so riab ré de feamh oírlann an Sætúinn o fágáil ó báictar, cá mearsán meathainde oírlann Æsur an Déagla acá oul fíunn náit n-airmeoirt. Ní hionSna, mian rín, san Æsaim ac mearsán chéamhain, agus bláit an Déagla ar Æsainnt. Cá chuirfí an Æsur Sontact Æsur liomhacta ná teama Sætúinn 1 n-éigean oírlann.

"Do thíall learánta don bheilte reo i dtáinéire
Se hárta an Seanca, Tír capa do meádáid é;
Ní lúib cime 'lán chruinne nad táinis
AS éileamh a roáchtanna a' leártan an bháitán.
Na ríoga uaine do buairt le Cláin Luine
1 uigob a hainmhit madaíte i cláirteach,
Na ríosa teangeola Sárana láimis,
Tír ní na Fhláinge san ríosa bána.
Na ríoga bheilte fuair ní na Spáinn,
Tír ní ní Loctann an tSíon So bheáist leir,
An ríonn bí oíchean fuairean foighilis Áiríne
S an curio do bheadáid te chom maorla tárta.

nil. Cúise na canáiní ná féadfaid teacht agus a bhat fém o' séileann ar an leartan ro na Sælumhime, agur if daosgal liom. Sunb i ríos deans an b'earla an trios in leinte bhoi so len. Níl aon loch agam ar Sælum aon Chise, faro a coinmighéan i so Slán neamh-chuainneaght. Má tá ré i noán doon teantais náriúnta maniacatam agur leathanú amach ar fhuaro na ciste, onfriúr caninn SAC Cáise Ói, agur náscain ná canáiní i brefrom 47 a céile de bhrí coróinig Sælzeoigní ouite ar a céile. Ác fseal enle ar faro in ead é nuasai a meathasán sád aon dallacán ac na canáiní neamh-chuainné. San áit ar b'úcair ná leiscearsan ac

1. n-éiginn. "Óa Scuirci, níor thaoibh 'bun ceannsaí'.

Ár na rmaointe rín 'to támis' an Cumann nuá ró agus " Án Mhártálaiseac ", miliú ceannsaí roin 'na 'bdeone acá páirteac ann. Do hiarráidí oifigeach beart im éinne aní an Scúamhán—im " Ceann chionna 4i' Éanáinibh ósá ", agus 'oo tóruiscear cuinse toisc an oilian-éasáit atá leir an obair atá beantúiseadh ag na Cainte. Ác ág éiginn 'ir ceairt Cumann a tásáilic 4i an Scúnóracl Sáebheal ro, rudaí' na bheitr níosglacáit ná bunreacht ná cinnimhíte acu ; paniociocht eolair agus páintiocht oripe atá uata, agus beird " Án Mhártálaiseac ", acu man Lataí aonair man a bfeadófar ro ríaoi airne éuit 4i a céile, agus a rmaointe do nochtadh ná céile.

Níl agam trá le 'bdeanam' ac mo béalannaict 'do tábairt' don bheanam atá ag 'toul 1 mbun na hoibré, níos a dhéimim so fomháin-Deirfiord an tArdain Péasáin so lailé láim 'Oé 1 n-éabair na Scálinne. So 'ochusáid' an Chréamáin éagána rán neáiltí doir na Cainteoirib, agus 'so lailé "Oartha naomha 4i scáoinleacht", agus 'Sobháin tóinntse Ódale m'háin' na Scúamhán.

CÁDÚS Ó SCÁNDAILL.

FOCAL ÓN EASÁRÓIR

Rufo leat-rá an Dulleterin reo, a cara. Ári maité leas-rá atá i ré 4. fionlúair. Ma tá aon cert 4s tóéanam buairta thairis, cuiné cinnim i, agus 'bdeanam lainghach 4i i h-érbteac. Mí tá aon eolair agus a níosglad cun taifre doir na Cainte, neol cinnim é. Da mhairt an níos é an sléar roistianteadasta 'o'úrláirí cun fuaimeannam do éuit 1 p-áil.

Cá carú oifig ná deir agusann 1 moliana ac tóí Dulleterin. Bíré móir 'bdeanac' níosair iarrfamhach céard 4i Róinn na Solatáine, agus 'ní bfuairamhach' 1 scónit na céard taitte é.

FOCAL SPINE STENOSIS

Nuio leat-ra an Duileacán reo, a Cárta. Áfai maithe leat-ra
ré a fóillseáil. Má tá aon ceint as teangeal buanála thuit,
cúinn i, 45ur teangeal lathairc é i néitheas. Má tá aon
soláit 45ac a fiaisead cún tancite uor na Cáiné, neol cúinn é.
Dá mait an phró é an scéal foishíarbaileachta o'uiríó cùn
teangealanna o cuil i píniúl.
Cá catú oibar ná berth agusann 1 mbliana ac ar an Duileacán. Tí
é mó'r teangeal nuaibh iarrálamh cead ag Roimh na Soálainge,
bhíodh an t-áit ní bhráilamh 1 scóil na ceadóraíse é.

Múrtasaiče uí fionn.

Рѣ маи ы еол то ѿѣт, унгечанн ѣгунакт міуршане тою.
Сѣтапн Соркашъ єгур теноя Сианпаше тиан. 0'лоа на лојман-
наїс то номи ан тији 'на ѣгунактаби', ас ыр мимо то лојман-
ноине-тији 'на ѣгунакт' міуршане тоу. Сианпаше тији 'на ѣгунакт'
бѣй маи 4 єзгѣла 117 'на چиоца 4' 4 旣уганито Сонтое
Сонкашъ ѿиогъ. چنى ѣгунактаса мояла то би имте, 45үр 'лоо
бунишъ 4' 'на ғенам-чимаца; چамре, 'Оւц' Галиа 45үр
міуршане. 311.300 'очийт' аса 'ра ѣгунакт' то.
О چамре **міур** міе ғинчад 'то' һаннум 'то' үнчакт 'рео'.
'то' һаннум 4 ғюлнад 'сан анио', 'анрио' 'ан фуаро на Муман.
Сечең ҭиадбасы 'тиоб' 'бо' 'ви' 'Сонтое Сонкашъ': (1)
міуршане үаңча 'сан 1анжан—Чи' 'и' 'Аюда'; (2) 1анжане
'и' 'Оннаган' 'ра' 'саю' 'чи': (3) міуршане міичне, 'и' 'и' 'ком
фарада' 'ти' 'се' 'дале' 'міүнне'; (4) міуршане 'и' 'ჭиом', 'ра' 'саю'
'са' 'міуршане' 'и' 'ти' 'ти' 'лао'.
Са ҭиадбасы 'и' 'ва' 'шаша' '50' 'мой' 'ан' 'ютуал' 'рео' міуршане
'и' 'ჭиом' 'на' 'Даһинакт' 'ан' 'лае' 'мой'. 'то' 'и' 'и' 'о' 'міасжомота'
'о' 'са' 'ди' 'сун' 'шикто' 'а' 'мултам', '45үр' 'о' 'теодиан' 'Сианпаше' 'тои'
'то' 'лао', 'и' 'ан' 'са' 'ди' 'сун' 'шикто' 'и' '45үр' 'о' 'лао'.
Оригинал:

Úi chí Seasa Óir na Cainteas ann : na Cainteas móra, na Cainteas Ríabáca, agus Cainteas thúrsnaise. Ói Cainteas húrtshainse ré láim na Scáinteas mó. An roinnt do bhein na Cainteas i measc Saoréil é so airis agus i measc Saoréil é an t-aon troscuit amán 1 measc Saoréil é so eo comhradh aige leir an nór freagaird do tuis na Normannais agus taobh ionann agus taobh Saoréla eile, 50 lein in feallghearr-bhúirtó cíoc agus na reanachaearai eile do luis fé mhaed an eo ainní ó Sarana. Muiris Ó Siadhail, an t-údarach i gcomharbheacht agus leat na bóta 55 an Scáintea, agus an curto eile móinne roinnt binnim uen phriomháile do luis fé mhaed an t-údarach i gcomharbheacht. Mian Seán ann an rochú fán, oícheis leir an Scáintea team a chimeann agus a leartácaí uaireoibh amach. A lommatáis nuasaun a leartácaí uaireoibh amach.

Um an réiméad h-aonr 'Oéas ní ríath ráitis ná thairis ag
fhuinnimh Flóinn 1 MuiríShláinte, 4Suí um an taca so ocaimis
Eoin 1 Sceonáinn 1 Særlana ní ríath thainmteach tháitíuna fénid com
togaíl 4Suí vo bhoilag riomair rín, cé go ríath reilb fóir aca ag
dúro den úctaibh ag an ocaobh téar den Laoi. Ac bí Cáscaí
MuiríShláinte ag dul amach ríathúil 1641 níos rónt do vor na muiríShláinte
é. Ac is oic a cuairt i' leabhair. Do canúileadhán so lenaigh Scuir
caillim ac amáin lapaí Cláinne Cáinntais—b'fín é tuiscí an uair
rinn ag an Scáinnteach. Ni ná-frao do níct lenaighim ac oríseao. Oo
Sáor he páist le Séamus Rí, 4Suí suain do fuain Liam an Lám
naictear go cumhaeadh a' reilb é. Ó'rinn seoir le caoimhseach Gaeál
fimíreannach.

Ón oícmhád h-áont uíréas annaí, níl le h-áintír i stácaí ní húrcharaige
ic an Teangealtseal i' eol do gá éinne. So bhfuil aon 'ouí-amach
an t'ceilí ná h'éigean. Aise—cúiseannai tailte, círeanna. Áfúr
deachmaite, éagsónán á théanamh ní hamán aí. Céin ná moine ac
an t-airgead comh maic, cors ortha & Schreaván & Cleascair ná
Ticolandacht & Tábhacht ós Scallain. Áfú i n-ainneoin na héascóna
so léní níos r'gáin ná tháirgealtas lena noúchtar. 'Do comhriúiseadh an
Síneamh an téangeal & rinnítear, áfú' níos a meastú agus rí i' ra míni-
cín Féini, níos bochád den Shilem rín mór na bairil & di cíul-te-riabon.
Leat-céad blian ó finn níos a thigis munnaíoch ná níos leanún aí
an n'Saileann. Bo fáball ón mbáir, níos temp an t-eaghsúealc aí
Muirícharaige.

1. inDeal-Dáca-n-Saileannach 'eo dea ciomólaí aí céad feir bláin.
Saileann aí bun. Áfúr níos r'gáin. So láthair 'Phróit-Catáin
na h'éigean, á thábhanc aí b'aille míúime. Muirícharaige aí' ead
an Sáin-UíSeoain 'oo níos r'gáin so léin conur príor na Sælinne

119
Hn̄an̄ 3o h-árdim̄išeard t̄ion na n̄oðoine 1 n̄eñin̄n r̄a b̄lum̄ 1911
3o b̄i 9.356 Šaælgeoni 1 "Cusat-ðeannca" Maðsionta. Do
h-árdim̄išeard t̄ion na n̄aðlegeoni aðiñr r̄a b̄lum̄ 1924, n̄uðan̄ a ði
Comptiún n̄a Šaælcaða að bun. 6,682 viður 3o b̄i f̄ealntan̄
cðearona að uðan̄ r̄in. T̄az m̄óðan̄ aða 41 r̄uðs na f̄imme ó r̄in,
ac i-n̄áðum̄ir að 3efuit m̄icðsté cð an Šaælun̄n Sø beo buðasð r̄a
vúðurð 1 Scornarðe. Þá f̄áðann aðn̄ b̄itum̄ beo bár, t̄r̄ 41 an
n̄sunn̄ reo a berð an zlom̄ r̄iom.

An tAċċair neċċain.*

Cairleán ua Liatáin

Concordia Chorale

All Teachmhaig La Déesaibh Ónealltaine, '94.

ՀՅՈՒ ՄԵԼԵԱԾ ՔԻԱՆ ՏԱՄ ՊԱԿՐ ԱԱ Ի-ԷԱԼԼՈՒՑԵ ԱՏՐ
ՕՐՎԱԼԱՎԾ ԹԵ ՊԵԱՆԱ ԻԱ Ե-ՊՐԱԾ, ՄԱՐ Ե-ԵԱԾ ՏՈ
Ի-ՎԵՆԵՐԾ ԴՈՒ ՊԵԱՆԱ ԻԱ Ե-ՊՐԱԾ, ՄԱՐ Ե-ԵԱԾ ՏՈ
ՊԵՏՄԱՆ, ՀԱՐՄԱՆ 1 Ե-ԿԱՌ, Ե-ՊՐԱԾ ՀԱՐՄԱՆ
Ո ԽԱՆ ԵՈՒՐ ԱԻ ՊՐԱԾ ՀԱՐՄԱՆ ԱԼԵ, Օ ՕՀՈՎՆԵԱԾ Ո ՏՈ ՇԻ
ՄԻԱԿԱ, ՆԱՐ ԲԻԵԱԾ ՆԱ ԽԱՆԵ, ԱՏՐ ՆԱՆ Ի-ՏՐԵ, ՏԱ
Տ-ՏԱԼՎԱՐԾ ԱՆ ԸՄԱՆԱ ԻՐ ՏՈ ԽԱՆ ԱՆ ՏԱՐԵՎԱԾ ԼՈՒԾԵ
ԼԱՆ. ԴՕ ԽԱՆՅԱ ՔԵՄ ԱՆ ԼԵ ԱՏՐ ԾՈՒՑԵ ՏՈ Ի-ԱՏՐ ԱՏՐ
Օ ՊԱԿՐ ՏԵԱՆ ԱՆ ԿՈ ԽԱՆ ՏԵԱՆ ԱՏՐ Ի ԿՈ ԱՆ ՊԱԾԱԾ
ՏԵԱՆ ՏԵԱՆ ԱՆ ԿՈ ԽԱՆ ՏԵԱՆ ԱՏՐ Ի ԿՈ ԱՆ ՊԱԾԱԾ

À lán Daoineadh na S-ordoradh agus ar do tháinig té 140, nó b'fértoí
Sinn chéile a láid, do b'fhéart, do cáscaí an t-áitneamh 140. Cáscaí teangeal leis
an madasd agus leis an o-cascaire. Ní clonraítear aonair an
Béarca, "Cao é an mairc i ?" Ná náoiné a bhí as obair le Fionn
adhudhain Pádraig Ó Mealláin, tá meath agus urraitam as dui uirthi aonair,
agus is mithe é.
Oo brídear as feir na Gaeilge, m-Baile Átha-Chuaich agus ó
ton a leis tá ré buaile lirceat am, aistíneadh so n-ádeangairto fin
osca na h-Eireannach an Shaothealais oo comhaimbeo, agus nac
báidh túimh Fearadh, le comhstáit Dé, an marla astur an miao-
chú a bheireann i n-óráin oínniu so seo dá n-imreisighseadh an Shaothealaí
as an fadóis le n-áiríunn.

Oibrdear orisce as Connlae ná Sæfelsé i m-Oileá-Átha-Cliat,
asur vo tairn uiom so móir ciomhní fírinneadhári a n-Isó. Aict
Innail táinéar a báile do buailteadh i gceist am, aige So Ódantúin
Sul líonáil go léir an tSeoibh San l'isom Sæfelsé i S-Coipéars. Do
chuséad óam an méar leo; nac b'fhil ré an cumas yllaithe ná
Connacáis Sæfelsé inmian do Shábháil le n'air cónim cineára
asur Seoibh Mumimead Féin í. Cá ri i bhráid níor ceolúnáile
asur níor blárda ná Sæfelsé aon cürse eile, asur oírá liom,
tá an cario i'í mó oí com ceárt leo. Cá cuio ói, asur ní curio

17 mór so lein an marit, o'á bhíteas rín, r'soil fá leit do b'ert
S-Connais, óir iir 1 S-Corcais ir feáin a cuiseáin 45ur 4
comheáitíodh deo 1 m-bocúlaith Daoineach, an bláth Mumheac ér
atá níam molca do'n Mumhan. O'á eásmaur rín iñ tuathim
láirion tóam ríac brínti eolur na gceoilíse comh r'soil 1 n-aon
con le muinich na Mumhan 45ur atá rí le muinich O'hallan-Átha-
Cluad, agus o'á bhíteas iñ sun mó an obair a théanfar r'soil 1
S-Connais 'ná 1 m-Daile-Átha-Cluad. 'Ná théann an roin ari,
nuair b'ert oá r'soil 45 formáid le céile iñ mó 45ur ir feáin an
obair a théanfar. Sac r'soil roisib, ná théanfar rí na h-aonair.
Oeithim Sáin amharcláir So b'riul Áiríochtheamhant 45 oul

to feallaidh oga. Udale-ata-Cuile. Uo torfumiseadair san leabhar eolais ag an o-teangeal. Dhíobh dear cúpla uaim an clúis agus goin i 45 éinteacht leo, agus to cárás uachá láin a' ionraosadh agus o' áit air. Cheapar nac náibh ré 45 cumas éime, san taicse ó'n S-ceilidhán uinte, Saorbeals do labhairt com chéann agus com ceann agus do labhaird aon ríuo i aon láthair. Deancuruisim, má fíonneadh ríuo man ríuo, so moéanfaró muinchín Choncalge 1- bhearr mionrífeadh, man tá 45 muinchín Choncalge eolur ó torcach nac náibh aco ríuo.

17. Την πάτη τομή της διαδικασίας αποτελείται από την επένδυση της σύγχρονης γεωγραφίας στην αρχαία γεωγραφία. Η αρχαία γεωγραφία είναι η γεωγραφία της αρχαίας Ελλάδας, η οποία αναπτύχθηκε στην αρχαία Ελλάδα και στην αρχαία Ελληνιστική Εποχή.

6

Ó Cá cuir Chúigheora 'ra lucht leo mar cónchara beas. An céad lí
eoibh, mé i S-Corcais ní mór dám buailteach d'fhusáid agus
Cathair Álainn riord ónáit i oirthear 50 ná hainneocamair & céile.
Ríle Dáibh, ainnn thilleadam Óigineach do'n Ríoneach Ó Briain. Si
Edward O'Brien

Huairá, a Ríone cumháras !

Huairá, a Ríone dhíupa na ghráinse !

Huairá, a leim nán seinnéadh ar fiaóntaile,

Ach ar ceapáid-láin níseadao shniód uisce ar mhasála !

1 S-Cádair Chóipeanáise.

Mho shráid-rá an leanbh nán earráil i n-éimeadach,
Ach o farraigeach o-rínoiseach com* tana le céile,
Mac an mhaicáis do shíneadach na méríus
Ó leim an éapáil so mala na méríe-mhárt.

Sin lár uinneog 'na túnle thé 'na fílab chusáinn,
Ó bhunlaithe so manachas, san ioncaill 'na tháinig oícheann,
Lioncán Sloine aSúr físe com 'Liam Óe,
Sláinte an Ríone cumháras Óigineach !

Míl ríomhais 1 S-cápal 'ná leamb 1 mhaoi beo †

Ó bhunlaithe so manachas, fíre

Nac bhrúil 45 preabais cum balair an fíona,

'Sar é 'o'á caiteamh 45 mairtib na cíne.

Huairá, 7c.

O'fionntaibh neansára, laccra, a'r chóna,
Píosairí beathuileach, meadornacha beoñas,
Biom 'o'á m-bláireach so m-bláinriom so coin 1ao,
'S so o-céitír ón sealas 1. Úirlas 'náit mhóróisáin,
Huairá, 7c.

1. Táid liom suí beas na h-athairíán & buaile umac ba cheire 'ná
é rím. Ní fheadar caid é an bheil, ní an ceol i'c cóir a cuin leir,
munaib', é "Ó Álainn, a' feanoura, leacra ní Scobairg,"

"The Campbells are Coming." D'éirigh so b-féadfaidh fém an
púinc ríom do fheisceac mor fheadraim ná fheadraim.
Cá an lucht ríualt ríseáilta le cíni lá. Agur níos cuiméar 'ra fhor
mhairín aonuio tu o'ráin is an foláin chusáin agus fuaing ann an

t-eolair a' bheil uathú.

* Foirbhiséad an t-áthairíán go i n-imearlaíonn na gaeálach, mearcaim,
1894. "Só Eoin," aicé airgead.
† ní fíu leann ná geanta-bean chionnóra" "Táin iartharaidh.

Do Oidhreachtais ua Muighimh, Uíarl,
Círcéorí Chomhluigte na gCáeluisce

1 S-Cádair Chóipeanáise.

An tArdair Peadar

I.—Cao cuistri 4ri an meair ní 4ri na caolra fárlann oíche ro :
(1) an coll; (2) an ríoneasán; (3) an ríoneas; (4) an ríeas
Seatl; (5) an caolann; (6) an fene-óir?

II.—Cao tuiscian oíche ro : (1) uile an lín; (2) ríol an lín;
(3) ná thí nílínír 4ri a mbainteach feróm cún an lín uileann i scór
línim?

III.—Cao tuiscian oíche ro : (1) ríciúan fárlann; (2) árphúin
leacraí fárlann; (3) an uile a' bionn féinneoin; (4) roc na
fíneona; (5) teme ceaprócan ?

(Pheasáil ó Coisír 4ri leat. 31)

Máire Concubair Uí Longáird.

BIGET. SIM REAL SO NAH BIGEIL ART, REAL AD FERETR AN BIGENSUNI (1).

BIOR. DIL BIOR MO SLUN (2).

BLADAN, camot. NI NAH AON BLADAN ÁGAM LEIR (1).

BONOS, DIL RE AG CUTH BONOS AFÍL AMAC ÁGS NI (1).

BOSNAC, bochán caorac (1).

BÓNAR, fean a biot a bresil bóna (róna) (1).

BREILSEACAC, a clownish fellow. (1).

BRIUS. OU BRIU PE. He broke out; oU WIS TE AMAC AFÍ BEIT (1).

BROID. UMA BROÍD. BIGIR AMA-MÓRÍ SO LEIR (2, 3).

CAISDEÁN. BiU AN CAISDEÁN SO MAIT ÁGS LEIR: you had good authority for it (a story) (1).

CALAFÉMÍAUL. blessealio calafémiúl, bleaséantio cnioc-nuiste (1, 6).

CAOC-NEAMHÓT, n. daoc. NiU TOGHTAR IR IMZON COÍ TU (4).

CAOL-CHÁCAC, thin-rumped. Amhráne C. (1).

CEARTÚ. BiU REIN ÁGS CEANTÚ CUN OUL ÁBHALE—ÁGS ULTRÚ (1).

CLAMPA. C. corse, clubfoot. Clámpán, túnne n-a bhrúil clámpa. Fé (4).

CLIMPÍO, (a) cumhála (1, 2), (b) bochtan casadh (1).

COPINÉARAC, túnne oiomadom (1).

COMMANDRAC, cumat. NI TE IM COMMANDRAC (1).

COMMAT, liom bheit Fé na comannach túnne (1). MacCionnaid, comannach (245).

COMMINS. Cun cominus, n-a cominurde.

COS. IR MAILS A BIONN ISCOTT AON CAOLAIC (1).

CRANNABÉAN, geantóine san aon thairi ann (1).

CUIC, lárann cun na hosc do cùrt i scáth. A goffering tongs (1).

DEISE, bioran so mait aí a nocht, well-off (1).

DIABLÓIR, a 'twister'. (4).

DÍCÍUS, viosácula. 140 ÁGS IMHLÍT ÓI-CÍURÉ AÍR THAONE (1, 7).

DÍSTEÁN, veitealan (3, 7).

DONÁLAC. ÁGS DONÁLAIS, AÍR RACHTAR. Cá ré imleisce ágs donála (1).

DO-RÉÍO. Cáláim do-tír (1).

DROÍC-THÍMANAÍS, evil disposition. Le bairn thrioc-thímanais (1).

DRUIM. Cá rí aí t'fumim límb. Do calleadh te bhruam límb i (4).

DÚLAÍSÉS, tún, chluart. Suirte so 'úlaisce. Dimirír úlaisce, níl aon bhaoghal ná sum 'úlaisce' an raoisal é fí lataigh (6).

EADADÉ. É. plæt, broadcloth; é. bannláin, homespun (9).

EASNAM. SAN AON CEAM EARNAM ORTA—SAN AON CEAM ACU 1 n-earrnam (1).

FOCLÓIREACHT.

Seo obair 'oor na Cainte: an uile focal Ágsur an uile focal 'oor na bairní Ágsur to cuill ó' "Sodó," doéantaí, "ná fuil rán vénanta fada?" SAN AMIAR, níl aon 'dáileann an 'réine ná 'ré 'diseann' an raoisai. Ór ri á rsí', ágs an Ágsur' níos rraoibh 'ré aír peard daicen bláin de bheit á rostoí. Níl aon 'sne liriocta ón rgeálin shinn so thír an biabla naomha ná suí fás le pian a phim nírti. OU lean r'stobneoiri eile rompla an móntúisí. Órlaimhí O Laothair, Sean Ó Cuill, Tháisíochtaí BÁILE, Máiríne, Conchubhair Ó Muimhneacháin, Ágsur túille eile. A mhalairt de raoisai a biot a ghearr agus mheall ó Ó Órlaimh. Ní mótoe suí fásibh n'e oiread Ágsur aon líne a dháin ar a rcaim focal am-dicthiose o caimteoirí roshanta. Ór comhanta rán fém túis 'ré 'oon' atáin páirbhais Ó Duinnín 1 Scóil an focaloidh uigorta fada 'ra' raoibh Ágsur 'ré' míle focal am tadh an le habairt cún a mbriú Ágsur a n-úrtaidh, "Ágsur 'ré' mó focal bheise—Ágsur focal comhanta cuso acu—náit cuireadh níam fót inar na focaloidh. Siad na shláinni rin atá le bairní aonoi, 'r'fáil Scáilíri 140. Mían 'fómáin' aír a leitíroi bheit ann, reo tior pionnc focal Ágsur comhantaí do bainiseáid ó am 'so ham' an fuaidh Máirtíraise. Neartar na húmheacá 'na' noisaité cé uata suí hanúiseadh 140. 'Uisín cuileadh aon minn leo nuaír a mealladh na náibh rán níactanac, ná aon uinntí leir na focaloidh acá so fóinleiceardamh, imbealaibh na pionbhloctá.

ABBAC. A. mucus, mucin beas (4).

AICINT. 'O' eingeas le hantac lae (1).

ANASAL, pus, corrupt matter (2).

"CAO é marí ná fuit r'a

óinte aír fág ac anasa Ágsur focal." (An tAcr. Peadar)

ADÓAREAC, aige 'éabhlait' do 'bhuine.

reanouine o'adóanleas.

AOMAC. 'O'ein fi aonac 'éobnait' 's'fionn' re. 'O'fan ri amuis

so ceann cùpla lae (8).

ANTEASAÍDEABT. Á. folá am; bi shíor amac t'hína

cnociceann (8).

BACIC. 'Uata baice. Maroe riubhdail n-a mbeado bairc ann.

BALDAR, túnne neamhri téangeal.

cáin (8).

BALL. U. rinnfeadháct, a family heirloom (1).

FOCLÓIREACHT

Éamain. É. A tóisamh ven shnénim, uer na níelcimí—to take one's bearings from . . . (4).

Fraicca, bean mór-náhneac úsáidteála. Fráca buile (1).

Freasaírt. Ó F. mairt aí na héirc—a “good bite” (1).

Fuaírmín, r'cél. F. thí scor (1).

Sábhaim. S. len aír, I accept, approve of. Ní gheobann len aír an focal r'án (2). Sábháin uim, I fail to live up to. Do Sháil an lá unme n-a chaitheamh, the day did not turn out fine as it promised. Do Sháil té uime n-a chealúamh. Do Sháil té uime ueara San Láimh (4, 9).

Sádail, lárcait le sata (2).

Séin. Fé na ngean—f'é na ngeanm.

Seannraí-Ársarsún (1).

Síleannna, cnáipí pháistí (4).

Sóim. Le Sóim an Láe (1). Táidim Sóim, táidim inshéin (4). **Sreatáisc.** Ó Síleabhairc aige á théanamh leo ro, man beartas leanúin aS ite milleán nó aS bantú aS íte cloch (1).

Inneallácas. 'Outime 1., a fidgety person (4).

Lás. Ó hÓsá lásá. Ó hÓsá déana do leatáin éadorthom (1). **Lás-misneannlaeर.** Cárba mírínis nū gráinre (1).

Leasáub, lánsealao. Leasáub ciora (1).

Uini, a linney. CíS cinnchealaec.

Láeácas. CíS loetrac, cíS n-a mbeart an tionscón-téibéalta aíl (1).

Lochtáinail, mácantaeac (1).

Lómroin, a butter-spade (1).

mála. Áprún málá. Δ. A séanfí de feána-mála (1).

marogaó. Oall an mairgáro—the fool of the fair (4). **meabhrúinim,** céisim i bheartise aíl. **r'cláidíon** suínt (1).

misneacá. Ní b'fhuairtar im mhíneac labhrac leir (1).

molú. Do bain na cnáipí molú ar—do molúisneadh é (1).

núca. Ní dair ná beart aon láim céantic aS 'outime ón níus amach,

núca a cabhairfí aíl an réampa (4). **Uca** (1).

Ócáid, a malkeshift. Ní ann ac acaid (9).

ráca. D. ceanc fhaontas (1). Raca olna ac peall éadair (9).

ráon. CíS ré ráon éigseán 'oim' fém—he singled me out for special (unfavourable?) notice (1).

percasaí, nuroái bheire.

peatacán, síriphíord ós (2).

pionuioch, chain mórtánairé (2). **píosa** nū píosín—a wooden utensil for skimming (4).

pléascaó. ΔS pl. liom—ΔS stíeadóil liom (1).

póicín. CíS nū reomha cumháns (1, 4).

pósaí. D. bán, na pórtae bána, dog-daisies (7).

crósc bláthanna (2).

prüoc. Cíun ré p'mioch mágaird (nú p'miocháiniseal mágaird).

An. He poked fun at him (1).

punteán, bannac poncais (1).

Radaílaic círeád caolais (1).

Rainbín, r'cásai sláinte. Ravine? (1).

Rainisnéim, 'outime beath aS ol aSúr aS aghairim. Wrangler? (1).

Riobhl, a dish-cloth (4).

Roc, a ruck in cloth (1).

Rónadóir, 'outime a b'fioch aS beartlach ná ngean. Ceannuiseadh

ré an clúim aíl an n'sé aSúr i 'na beartaró (2).

saoráid, fægeream (1).

scaball, 'bion aíl cnuairc.

scabáit, S. beac, farca beac (5).

scarflear, a scapular (1).

sciorcaí, sciorcaí na carthach, the outskirts (5). Cúta fionnáit,

a tail-coat (4). Sciorcas, the frayed end of a garment (4, 9).

smacáil, a flat nose (1).

smuráilca, aSúl aÍl.—ΔSúl coiltíte nū r'falc (1).

smur-riabáic. 'Outime r'.—'Outime n-a mbeart aSúl r'falcáid fionnáit aíl. Caoine r'máil-riabáic (1).

stáit, a statement in writing (5).

strambó, 'outime láitom (1).

streambóilín, S. fir, feair caol árto (8).

stéadam. CíS r'fcaim cuige, steady yourself for it (1).

taobhán, a web-foot (4).

taobhánche, pale yellow (4). MacCionnaid (1543b).

teasbáic seoil, buntle neamh-bioúláic & taobhán aíl fionnáit eíl cláinne (1).

córadh-bearc, riurísal so mbeart náit aíl. 'Outime tochar-

beartlacháin, 'outime so mbeart eíl'sé a corra leir (2).

creannáill, 'bion iarrach (1). MacCionnaid: cílairíml (877a).

uall-stéaltach, nó-cammeac (1).

úir, damp, fallai n'íl (1).

úrmháireacht, moisture, dampness.—P'mháireacht n'a talamh. Ói

níreac. Ó. na corrle, corrú ós ná beart curta le fada (1).

FOCLÓIRÉACHT

- Sír iad ná daione suna h-airgeadaí na caintearna uata:
1. Ármhaoibh Conchubair Ó Longférás, Cúil Aosda, a bhíodán
 2. Domhnall Bán Ó Céileacain, Cúil Aosda.
 3. Deacán Uí Chónain, báire mhic fre.
 4. Deací Uí Áiríseáin, Májhine Deas, Cúil Aosda.
 5. Domhnall Ó Muilim, Scleatáin na hÉireann, Cúil Aosda.
 6. Pádraig Ó Liatháin, Siabhbh Ríabac.
 7. Micheál Ó Duinnin, Siabhbh Ríabac.
 8. Conchubair Ó hÉamáisté, Siobhán Ó hÉamáisté, Síofra Ó hÉamáisté.
 9. Eithlin Ni Chuama, Cúinín Óub, Deacán Ó hÉamáisté, ní a máit agus.

FILÍ ASUR FILÍOCÉT MÍÚRSHAÍSÉ.

An té óláitear ríctaram ag reancardheacht le gaeana-cainneoirí 1. nGáelteach Míúrshaísé, níos móibh ro airmáil so ubhail an teangeolaí 2. a tócais seo so bois asur so blárra éan meon. Ni tósta ari a fámlí náic foilán nó so laili ní éan d'airí amach mair fár filíocá an chás oibh na filí móba iomáin le 3. ball fán ná mair aicte aon. Asur uab fíor i "teangeolaí ná bhrú hi haon ríctaramaí asur é 4. láib suna i "teangeolaí ná bhrú asur na n-úsgaird phróití," ná ní haon maoileamh san cuij lein filíocá 5. má tá caobh tijé eile 1. néiginn a bantreacha bairí púincéar asur le fiumneam a scíúca.

Dá comhairle rán fém, nil éinne a cùineamh riuit 1. Scéal ná 1. báiliocá na tré le náic tháis teact éan sear, ná éan 2. Domhnach Ó Laoighne ná éan Séamain 3. níl O muinneacáin. Ná ní "dóca" so ubhail aon cnóirac de phionróidhiaict asur acá 4. n-úspaisa déantúrái ó míúrshaísé. Siné an leact 5. a tós filí 6. an tseanaí-árdúshail doibh fém,—leact ifi buanas asur i mianchan-7. so scimeadóirí a scuir filíocá 8. so bantreacha bionsbáic a scíordas asur 9. n-áisne sac deas-gáedöl so ubi so scuiríreas 1. scull é.

Or as trácht ari leactair úinn é—beasán blianta ó fín do cùineadó 1. Scéal Chléann" uicil a cuij 'na luise an rhinniúcháin báile tháinig suna cón "dóibh leact cumhne a tóisaitc 2. bhrúib fém 3. níor na "Spéir-mhá," 4. bí tosca 5. Sádealaib Cianlaísé. Dein feadh na luchas 6. do ghearrbádha bhítear o phíol na duithe maraibh, níorbh fada go tairis an tairis fean 7. lán an aonair asur "briar-briarca fada 8. fíolbh míúrshaísé le zífaraid," arse, asur zábháin-te oílim náin meáin náic faoiart 1. p-anúisean dom a bhrú i sciol de bhean-tairis 9. a bicta leact aibh an luorce ro gheisceanta. Túairí na bhrú lín ro chun riott amro. Áir an SCÉL Líthi-deacá 10. bo cuimh an Ondrákai ve hde le céile do fuaileáin an curio ifi mó den eolair. Ágairneocádo, leig, níomh beas fui náin hananniseadó 11. n-áisn ceann den tá liortá. Cuirpeado réitum ná méri-árg-eolar nome n-a n-dimhneaca ram.

Cá míceál Ó Céileacain ag fáil éan 12. agat. Seán Ó Ciom. Da tháit leir eolair fáil éan 13. aon iúar ón fionnraibh éan 14. Domhnach 1900. Asur ari leictreaca phionróidhiaict ón Ártáig peadarán.

Cá Sile ni Éamáisté 15. longs eolair ari bádanna asur ari 16. bádúcan.

máire Ónáde ní laoighaire

Filíocáthair ní laoighaire. An tAiltair Domhna Ó Domhna, m.A., do énuaíús. Dáile Áta Cluad, 1931.

* níell ní muraíð. Ámhláin ná nGáedöl.

Filí a Shas Fíliocf müssRanše

Oílarmhuio mac Seáin Ónúde mac Carratáis.

Ámháin Oílarmhuio mac Seáin Ónúde. Tá éis ó Domhána do cuairt i n-easaí. Dáile Ásta Cluáit, 1916.

EOÍSÁN AII MÉIRÍN MAC CÁRTAIS.

1. A chnú canúe cléib', r' a nún chíl na n-ae.
2. A compláct Šlan daomh-chócas čaom.
3. A Séas de'n Cántac-fhul céannail ba čabairta i n-geanom.

DOMHÁNALL O CRÓINÍN.
Seáin málÍSÍSTIR O CONAILL.

1. Connadóe Concaise marí aon le mórt-chiúcaidh Éigeanann go h-urle. (Bháináit Seáin Cuincéala.)
2. Um Cáipe puairí císeann cún tse fean Easaíre.
3. Aon bhuaic na Laoi int' an oirise cáráid me.
4. Árduimim réin le déagáil, seánáidim. (Ráidíorín Seáin bí Faoiúrún.)
5. Árduimim mo beaga aonoi so déagáil riubac. (An Táiné)
6. Séanann Cam.
7. An Sionntín Eoínnan.

MÁDÉSAMHAIN AERAC O CONAILL.
A bhráistílin Saor le n-a ríseoirínn ní aigse.

OÍLARMHUIO O CRUADHLAOIC.

1. A chroicín móir a' chiorde 'rsis, ir uit agusar ir aonadó uiom. (Máilai Táisí Uí Suibne.)
2. A phróis, a ríonáis, ó táinn tú go bhrónac.
3. Aon té cípeas me an lá úd a 45 imcheasct 11 mo láin fúim.
4. Ir achtúrteas cárman bos tamaillte chláise. (Cac Oílarmhuio na Beáinnan.)
5. Cá buascail aii m'eoíar 'r' ir aonu liom a fúigse. (An Póin beag Ónúde.)

OÍLARMHUIO MAC SEÁMINUS O CONCUÚBÁIR.

1. Ir aubac me le nealaod san aitear im bhéarbh. (An Feáin Leoísanc o 'Ol?)
2. Coit' Ábáinn Séanna an Séanáin, aon cláiseach ná scíseanna.
3. Ir aubac atáim im aigse. (Na Cíumpaí)
4. CONCUÚBÁIR O VEASMINNHA.
5. A ois-ébean misneach ónáinamal Séanáin. (Feáin riubait aS éileam a ciota.)

Filí a Shas Fíliocf müssRanše

2. So mbeannuisteacha uait, a bhráineall. (Feal ná m'údarai cióige.)

3. Mhádair bheanamh. (Feal ná m'údarai cióige.)

4. Mhí móir é m'ionshao, a ghlé beas. (Feal ná m'údarai cióige.)

5. Le Séan Ríos na hAonóir do fhiacáit Éada da chuidé leir. (Oílarmhuio an Oileacast, 1906.)

6. Cá Sáoráin beas Séanáin. (An Sáoráin beas)

CÁINBHEAC.

7. Táin'-re aifir fúc am fúrde airíni a b' seás. (Oílarmhuio ait mina as Crúit Du.)

8. A Rún Shi' r' a rcón, ir bhrónac liom.

9. Aon chualabair fót an rceal.

CÁDHS O DUNNÍNN.

A bheil na scíopeon oí pór-fíliocf Éibhr.

* OÍLARMHUIO O HÉADLUISTE.

Mhónaibh óuit, a quine. (Easca aon phácaire agus ná caruise.)

OÍLÍBÍN MAC BÁDORAI'S O HÉADLUISTE.

Árduoig a'ir me im doran, coir taois fleisce an séadair.

A Eascaibh, a chlre, a chuirte chiorde San rnaid.

Cáin' mo leannára an colainn so dhúineamh dian.

BÁDORAI'S (mád 'Oáit') O HÉADLUISTE.

Ceo tionscoidháidh fíor orde cún fám me.

Cá mo choga níochim, r' leisear aS an Aon-tháic.

* CÁDHS O HÉADLUISTE.

A Séas de'n Cíarlaic-fhun ceannair ba cabairta i ngeanom.

* TOMÁS OÍLÍBÍN MAC BÁDORAI'S O HÉADLUISTE.

M'acán, mo tiombáir, mo chiac, mo énoc.

AN TÁCAIR BÁDORAI'S O HÉADLUISTE.

A Séas de'n Cíarlaic-fhun ceannair ba cabairta i ngeanom.

* OÍLARMHUIO BURDE O LAOSAIRE.

A Oílarmhuio Uí Laosáine, oibhíant annaí ná scíobh liom.

* OÍLARMHUIO O LAOSAIRE.

Eircí liom, a cáirte, r' a bhráile 'n deas-áisne.

2. Imboláit na hóise chlár uimé.

3. San bproisínd uim i mbliadhna san tuille ná thácair.

4. Cáimíod so bhuab le realaod.

5. A scionte 'n Cúigéanaí, níogní ctoirear amhlán uait.

6. Céad fáilte ríomáic, a leano.

7. A Sáoráin na nGáedheal, a fáiltí, ní monspad u 50 barúin.

8. A Ólára láitseannca réime Shéala míntce.

9. Mo chuma, mo caol, i' r a cairde Sãoil.

10. I' r dealb an r'seal é i' r déagáic damaicá.

Dóimhíall ó Laochaire.

I. Áglaonar i me 45 maicniam r' 45 cairmhc t'fóm r'madomctó.

2. Do dhárlóigeal lá go Déal-Ácta-an-Saoráid.

3. Ni ní-maič an aithne tá agam so uici ro.

4. I' r mó ná reacánan ó leiséan fanna r' a Shéala Shéadeal.

Dóimhíall DALL ó Laochaire.

I. A sholláine futcmhín sunt tusaigír do bheanaithe fúrn.

2. Do bhiot im leabhar, so hacaínteach t'fíte im Luisé.

* An tAÉAIR PEADAILTÓ O LAOCHAIR.

I. O réanais i n-aonfhaec. (Adeste Fideles.)

2. Molam go háito le Sain i n-aonfhaec. (Pange Lingua.)

3. Móna duit ari marion. (Ave Marius Stella.)

4. Céimionáio níamhá, a aon Óna amáin.

5. Molard go deo leat, a hárpa na Róma.

6. A tháidh Áon-thic Dé na Scómact. (Seán agus Cearnaí.)

7. A Ciseanna foras Chiorc, mo shíofró do chorpó.

8. Ói facerna níamhá, an monsac Léiséantca. (Saint Fachtna's

Temple)

9. Mo shíofró chú, a manion bán. (Aigle Ceallaí)

10. Clos' binn an Ainsil. (Muirí tháidh i Louviers.)

II. Sláinte an uaran fóshancá. (He's a jolly good fellow.)

CÁDÁS DUINE O LAOCHAIR.

Sé. mo shíofmeac náic Dóimhíall i' ainnn uamh fírin.

DÍARLMHÚDÓ LONGA.

I. Mo shíeara, mo chláir, mó cár, mo pén am' pásar. (Marbhna

an tSírín mhe Cártaí, Earrpos Concaise, r'ao).

DÓIMHÍALL bán ó LOINGSEAS.

I. 'S a tháire ni laochair ó taoibh an Céamá. (Dóimhíall

bán ó Loingsí, agur t'fíte i' r laochaire)

LONGSEAS.

Tá aonair ag an raoisai ro, céim i' fion.

DÍARLMHÚDÓ MUINNEACÁIN ("Óa Cíc Óanann.")

Tá a cura filiúcta i' o báilteach 45 Flácia Éisiseac, agur beirfí

le Fágán i' bhráim leabhair aon lá fearta..

SÉAMUS MÓIR Ó MUINNEACÁIN.

A fágán filiúaca, man i' le seán-earcár ag' a beacá.

Concuðan ó muinneacáin do chuaighí. Dáile Ásta Clid, 1940.

concuðar mairistír ó RÍOSBÁRÓAÍN.

I. A báinphíosan na mbaonphíosan i' r a mairé na mbé.

2. Féac, a píosaí, a peanta na phionú-áitíle.

3. Áglaonum férn so 'bheanac' oisíneoraí.

4. A cíulphionn t'ar, do clúimail, cneacá, míntce, blártá, béalatá,

5. Áluing do chléacht-ócaí me t'ar báill amach.

6. An nealtan t'fíne'n mitheach.

7. An can tu o biorán Saoráil i nÉirinn beo.

8. Chiat i' chléacht-ócaí.

9. Ár cumhpeas t'fíte i'as fáon san fionneart.

10. Inniú i' gairmio shúibh ábaltá an t'fíte me.

* mÍCHEÁL Ó CUAMA ("George Curtin.")

1. An tpeascadhair-re Seán ó báill an chnuic.

2. Um chíaróna, nocht reabh chualartá r'fíeal.

AH TÁDÁIR DOMHALL UA HÍAO.

I. Do t'fíallar na cláir a' na hárto aonair.

Stóig dnoifí fionnpháinn an t'á uisce, -fíliú ná fuil cuaidírt:

TÍA CÚLAIR TUÍOÍ

I. Liam Ó Suibne.

2. Ídeadh Ó Féicín, "Cúrpéar i'na bláthán."

3. Máire ni Chuardalair (Sappho na Muirí).

4. O hÉadairíse Domhnaigh Mór (Orpheus na Muirí).

5. Cádáis na Súil nídeas O Riocháin.

6. Aer Ó Ónáin ó Sleam na Lánge.

7. Cádáis Ó Siocáin ón áit scéadáin.

8. Liam Aedas Ó Connail ó Acáid Dóis.

9. An tAÉAIR Seán Ó Tháth ó Muochmá.

10. Domhíall Ó Órlaí "

11. Domhíall Ó Muincháda Ó Suail.

12. Seán' ac Domhíall ui Shúileabán ó Muochmá.

13. Seán Ó Luaraí, "poet" an leára Dúrcé.

14. Cádáis Ó Riocháin ón áit scéadáin.

15. Muiceáil Ó Lomáris ón áit scéadáin.

16. Domhíall Ó M'háin ón áit scéadáin.

17. Seán Ó Shúileabán ó Cúat na Dhomhan.

Níl fíli uile tháitílise aingh Ógam, at' t'á a bhrúinmhor.

Cúisfean ná fuil i sclo' do scuir i'raontan at' an beagán, 1 'oigheod.

At' sun bláirca man leasán é. Cuisfean fóir so bhrúil at' ois-

tionac níocán Ógur leat-glinn bheacaité at' fíeana-pháircéachair

agur nág fuinnt i'ar fágán i' Lángeáin.

Tá fóir teo fágán i'ar fágán i' Lángeáin.

Filiúct ro le fágán i' Lángeáin.

Agur t'fíte i'ar fágán i' Lángeáin.

Océadáin na manf "fíte blac i n-úil," agur san fágán fíeana-

anóil ná so bhíte aruicti, mairi náic ooca so mbeir. At' sun

clear na t'ána a t'ánaic éigeannt.

¹ Tá fáis leis fíliú é Seán do cum "An Óan"

Filióct na Sniádt-Cainte

Ní өdéarlaín aon fiocail máná mbeac Súil ceapair so mbunún aisneach ar," aithé Seán. "Ác i' amhlá támáis coct guil en : níor féad ro aon filiocht a'chilt opim. Níosóid fada maná ré-n-é con tain éir oul aonú."

"Seá;" bí filiocht as Seán Coimhne (bennach 'Dé len' anam),

mó lán dhuine ra creibh-anaimíll so mbrioibh a deas ná a mórí 'oon filiocht, ní o'athair na filiocta, le fail, na sniádt-cómhaí a gán fiolr' ro férin?

Cá chnuc i mbéarlaín Súilib ainniu do Daoi. Seán Ó Siúilleabán atá as obair mairi archivist ro Comhairle an Béalorúeana, m Óileá Chiat, Bí amla ói ré lá i n-rialtas 'oon chnuc lán asur é, 'réacaint en. "Círí bléicí Sarana uaidh," aodhain feair leit ro támáis an tseá. Ionan lán, an níosom, asur a lá so bpuil Daoi comháir lán so mbeac harbagc as dhuine en Sarana uaidh.

Ác táinig, asur tuis ní é cón maicí Súil tainmheáinái éasraílact asur

deacáit na bléicre, úto 'do círí so sléimeac," níos so sniádt-lact

é an "márlaing," da túinge cún bén an toranóla. Míla tuibh

an filiocht en faoi as feair háice na habháidh lán, bí cuio ro aise.

Uaireanta, ní tháid éasraílact ná bhriomhcheacht an fíradomhán ir

mó tágairí Fé moedhaí en cainteama 'oon cróití lán, ác ceol ná

luársa ná filiocht' breit eni ná focal ionta. Cá a litéaró rín do

ceol asur 'oo luársa le hainneachant, cultúr i scáit, in aon focail

árainn, ac so hamhí, oá níosom, an Sóba iro so bpuil cúncaí

en 1 SíSeáil Deacta Dóirínnáil Óáin i Céideachair. Bí amhlá tuig beart

an Sóba "tui cluicéas donaibh" abairle cuijse. Siú é maná a mol

an Sóba iad (lc. 134) :

"Círcaíl bhríce (tuaingte ré),
Ei 'dá sinni Súile,
Coileac caoic, asur tortha beaga!"

Má thí curio ro deol asur do níct (nú 'oo luársa) na filiocta

ra caint rín an Sóba, asur éasraílact asur fumneam na filiocta

i scainc rím na bléicre, féas so bpuil lán so léin le céine,

ronn ceol asur luársa, éasraílact asur bhliomhcheacht, Tá

riallact ro 'oo cunnti 'mhcí na pípre', ar lá nuair a tí

pears en :

"Círca 'Sír Sád cútí (tuaingte ré),
Δr buile mhairé pheadri cútí!"

Ní fuláin, már ea, ní "muicí na cainteana" 'oon an Sóba asur

cun mhcí, i scuine ná poadone en Cailín Áo, Fé maná a mhcítoir

ó Árdleam, ná Seall leir 'oo, níos uif nác sniádt micí ná an Sóba

ó Árdleam ar fhlíb Ódale mhúine.

Filióct na Sniádt-Cainte

Ác níosom anam filiocht 'oo teadt o'agairibh 1. níl na sniádt-cainte a béalrait na muincne 'oo bí ruair le línn mhici asur an Sóba. Ouirne 'oon muincne 'rin doob ea an lénan 'oo so scáimis cónmhára 'oo muincne na Cúlach a féadant lá oá lárí ní bheisce.

"Comur tán tú, 'Léan?'" aodhainc an cónmhára.

Óeo maná a tuis 'Léan pheasaí' epi:

"Ólá fhunne, 'Lao,

Só lás asur so tairéit
maná a deac capal a beac 1 brefit
ná peadhac a cota 'cúin fí!'"¹

Hí "óócca sun" a' bláth eis filiocht 'o'fán ó lénan a tí an cónmhára muairí a cún rí an chéit iú, ac féas sun filiocht a tuis lénan 'oí, cónríteas 'raonairdeas ar a tóinnaibh bean eile fleasáid uaití a sniádt-úailiuns.

Án té ná beac an teangea cónlomhá rán so léin cún filiocta asur fém, beac eni a cumhí cará 'oo 'buit' a reana-véutír éis in aon chumhá fadó ó cún ócáidéire enle. Duacail 'oo bí cún cónmhá 1 mbeal Áit' an Sáontais, tá leat-déadó éis in buain ó fín ann, buin ré cará 'oo tróití rán a véutír iú an aicimh acá coitianta ar fhuato na Muirían. I' amhlá bí an duacail 'eo 1 n-aimhrin 45 peiméadán so níos ana-ríant cún oibhie en. Mára 'eo lá 'oo bí an peiméadán á bhríortí cún 'ouil' 1 mbun starters 'oo cún, tainm an oibhíneart so léin an mbuacail. Cuimh ré eis 4 nouaibh 'airtean' 'oo buint leir an bfeimicóní, 'ná leir an 'airtean'; ac 'starters' a' cùin an buacail 1 n-áit 'airtean', an déadó quine :

"Ineordó a osciúcaró i' 4 ocáimis (duaingte ré),
asur ní meoreá na Sílairí' 6 'Oíad.
Ineordó-ra 'sur cará ón áic 'reo,
asur beis starters a' páir 'náin noisais!"²

O'fearáin-ne asur ba cheire-de sniádt-caint na leana-séadseoirí 1471aict 'oo filiocht a bheit l'saipre chlúise 'ai' an Scuina l'án. Asur ó Sílairí na sniádt-caint fleamhá rán 'rea 'o fáir amhláim asur anlúinse asur caomhna na bhrí muaidh.

"Cobair lacaí na n-anúbhainn chlé-t-las, bo na mbocht 'í' a nochtúil donarl,

a tuis agusán ó Raitile' epi 'ouine uafál a tí a caonne aise. Mará

¹ 1 scloé éaná 1 mbéaloroeag, III, 227.

² 1 'ocs' mhlíl 1 luártas 1 mbeal Áitá 'n Sáontais, tá bheit ar seic mbliana ó fín ann, 'o amhréasat r'gseal an buacail. Ác níor Táistír éinní riott rán am ran. Ó Féarán, 'o bhí rím, ná fuit saib éinní aitio-bhéas maná 45 an té o innre com é. Seoradh inriunt (ó Cuil Áo) eis r'séal an aircinn, 1 mbéaloroeag III, 225, agus an vewtra leir fém (ó Cleirne).

³ An 2a cónú, léc. 62.

mbeacá cartáis agus dochtúirí Léan, do dhim i réim do fáirmí
So leac-mhaisiúl le "Capal & Deac & breit," b'férionn ná hithac
comh neárta ran chunse péim. Áfach, en a' oícheob eile de, ní deirim
ná guth ón obair bi aici agus ná hainmíán, agus agus
na caomhca, a táiníS cuioi mór do lúbmháit. SaolúintSe ná
ní róir don dant agus uin séanfearna, ná beag duinn rámhaeanan na dantae,
níorbh fiú niam le ghníneadhóirí na hÉireann-aimsearla cainteanna
máistri chuirtear do ghnáth doon trópa ran do lúbhí riott;
doibhílfaidh cuioi en Cianaid an Dhomhoro imius, ná beag duinn rámhaean,
aige en an b'focal atábhagráid triail, en Cúil do amáiseas, ná ceart
agusur b'fhiú so mat do ghníneadhóirí an lae inniu. Seán domháit,
suncta do lúbhí riott ná n-áilleoróirí rámhaeaná i meáras SaolúintSe,
nú i meáras na cura ran dán in déanálóirí fém so bruit nuan
en a' scuirciobh Dearla.

SEARDOÍ O MURCADA

A cartáin álainn blátháin rocasai,
Cá labh ag lár i fáil do rocasai.
Céimre láitheadas rámhaean é rocasai,
níu seobártu náipre i lár an pobail.

(Sciana O hÉireannach do rocasair.)

ÁIT-ANMHAEDÁCA.

Rúro ana-cábhálaítear ní ead na hÉireann-aimsearla. Níos mó fás é an
rinnítear oíchead agusur pháincéas ann do bháileacháid uictí; agus
ní deas an méar eolair ar feanchar na d'outa acá le fánsaíl ag ná
hainmneadh rám. Ir bheas linn, 'dá bhrí rím, an chnuairac go ó
"Coban," ré rím, Concaill Ó Muimhneacháin, 'o bheit agusann le
fionnra. Cá agus agus agus ann na hainmneadh ó Dáile níos mó, ó
Gualt na Oileáin agusur ó Cuanan Oifigíodh do róláitair leir.
Deimio buidéas o' éinne a cuijriúto níortai cinn.

I. UÍB LAOÍSAIRE

"Ir folláin peair i meárc a shaothair
's in ní bhréas an áit bheit i lár uin láoighair."

Coincheadach agusur 45,000 aicmeí talúnach acaí a pháindítear leo
agus agus amhánaid so b'fhiúl baint acá le coillteach agusur le chinníad
aig a ceathairliamh curio.
Comh duibh eacnamaí an báile feargáin da thabhaítear 1 n-uid
Laoighair anailíó. Cá rean-teampaill ainn aghenitear a bain
leir na pháisáin, agusur Sallán fé n-a bhrúil. Dubhán mac Caill,
núisfeáinntoe illaibh a thálaí, maná i lérigh ón hainm go leanaí:

"A chloch Eachrusa in feoir trium
ro sháith mac calma Cumalla
fud atá laoch ba garbh grain.
Dubhán mac Caill meic Cannáin.

Anno 1798 earráidh Ó Súilleabáin b'fhearr Fé an céad ordeach agusur
é aig a teneadh so b'fheirne. Lá aig na báilach cuin rím ré de agus agus
aig a roctasáil an Ceanic Ríabach. Agus Sabáil, tairbheach do, cuairítm
mille ón nGalláin, vo fheadáinmhus ag lár Fé, aig líc, agusur tuic an
t-áinamh aig. Easaíc chreac acaí aig an earrat ran ó fionn.
Ir fliadhreach iad iainmáí na fómhair rámhaeanach, maná aig,
cpromleaca, toránca, ráca, cachtaca agusur fulacth piann.

Céim an fiaidhá. Céim a. máim. Anno 1798 eadó buailteadh an
cat roili na Dhuibháin Uírána agusur na Siomáiní i mbliadhain 1822.
MUNIS NA BHOÍNAISHE. Munis a. eiric; bionácl a. cineál ferse.
Anno 1798 eadó a cartheadh an rathúin Gallra úro, 'o bhí minicíní
Smith, agusur "aig a tairbhe anáitioe aig a gaoth leacan fíadais"
éig éin an catá.

ÁLTÁIMMEÁCÁ

An Sábhásgán. 1. Sás beas nō teoutín. Annro u ead comhnuis. Piomháin naomh aghur a manais rian a neadagnu ré go Concas.

EASAC Loinín. 'Dume de verceabán Piomháin r'ob ead cum 'Oé Lein. Ás cuil na rúise bhoi read na Laoi, so Cojcas, Cíom Piomháin agus a shurde do cuil earrac atá camail. Tion fóillín agur bi man. Earrac Loinín atá an earrac rian ó fion.

CARRAIS An Aeráin. Annro i'ead éigearad muinntir na páipíneann an c-dáipeann le linn na bpéinibhiste.

Com A' tsásair. Annro a bhoi ó t'na hamairín Salloa.

Éisc A' micthe. I' ann aonaithean a leiníseach an faoileáin iad.

Cnocán na croice. Ann a tuigéar Spáistín an fhill na gaeil cun iad fóiliúscád.

Eacchos beas. Cac 1. capall; nor 1. coill nó rean-tíleis nár go meall san turcum focail).

An Dáin Sarb. tain 1. fainte.

Cáil móincheán. Cáil 1. Clúid; móincheán 1. bosac. Tuigéar Ceathair na cùile agus nome seo.

Catáin na caité. Catáin 1. rásáin d'úna; cait 1. lóráin.

Cearpa na mine. Cearpac 1. Seadán calman.

An Carras. An Carras báin.

An Carras liácl.

CARRAIS na coraib. Cora 1. aigé.

CARRAIS na muc.

CARRAIS na nSeimileac. Séimileac 1. cime. Annro a nsiomáin agus baileach thóni 1. an Dúm-Dáilte iú 4 ubi 1 mbun na

An Claonáit. Claon 1. fána, láit 1. dún.

An cló-cóitáille. Duarlae 1. páircín in a scuirteái b4.

Cúl na críochneáccá. An Cúl riuád.

An com dorca. Com 1. cuair.

Com A' leabáin. Leabán 1. feabán.

An com riuád. Siós "Valley of Desmond".

CUAR óubhoda. Cuag 1. com; Dubhloc 1. loc 'oub.

An Corracáin. coigic beas.

Ílá Corracáise. Corracáise 1. Connacá.

ÁLTÁIMMEÁCÁ

Dóire na buaire. Dúanlae 1. téadu nuaithneisce.

Dóire an cladais. Cladae 1. calairí clochá.

An Dorain Domháine. Domháine 1. truaghá.

Dóire an longaist. Claf (clair) 1. eisne.

Dóire na coise. Coit 1. Féan cúsíth mbó.

Seo mán a sháoráil na gaeil-cóimhí:

1. corra ghnior.
2. Sniom remeád.
3. remeád báile b6.
4. remeád báile bháileach.
30. báile bháileach t'riúca céad.

Dóire an aonaí. Ní haonac b6 a cónchúintí a bhoi annto.

Dóire gort na cloiche.

Dóire na Sroise. Sniot 1. capairí ríoláir.

Dóire ní RioisGáordán.

Dóire meadair. Meadair a tuigéar ati feadhain a bionn iorai chnoic agus minicín.

flá Ógáiní.

Drom an Aillteis. Aillteas 1. Cárthais. Cf. Aillteas na Riois. Ádh* an mbalfe feadhain seo atá béal Átha an Sáoraid.

Drom na Scapall.

Saoráitáu an tóirnóna. Saoráitáu 1. Gleann collaiceáil urpíleannail; tóiníl 1. fean déanta nót agus tll.

Saoráitáu na péice. Péas 1. beann nó uille.

An Slaísín. Snuic beas.

Gort a' phluaidis. Phluaidis 1. láit.

Gort an éadaim.

Gort an tsearbhaithe.

Gort a' mhaor.

Sorcín a' dreoláin. Dreolán 1. dhéonáin.

Sorcín na conle.

Sorc na carraige.

Sorc na hocaíse. Cineál ghuairdhe i'g ead agus.

Sorc luádra. Saighair rince i'g ead ati luachair.

Sorc na lobair.

Sorc na móna.

Sorc na réibe. Réib 1. móinteachán.

An Sráid 1. Dáile beas.

An Sointín flúic.

Sorcín eoibhinn.

An gualán eitneád. Eitnead 1. Lán o'eréan (eróneán).

An físe beas.

An ínsé móir.

* "Aill" [Són] Téimíu 'na nádair' aonairtear le báile feadhain. "Aill" Oíomh an Aillteis.

Inse **Séimheacá.**
Inse **ibir** **úá** **ráill** (impeadair-áit).

Inse **na** **naomí.**

Inse **úí** **néill.**

Inse **an** **fosaib.** **Fosab** .1. **Lonspont.**

An **caol-****más.**

Céim **corn-bhuaille.** **Céim** .1. **máim,** **cóigr** .1. **craimh,** **buaile**

páincim in **a** **Scimhúibh** **na** **ba.**

An **leaca** **dán.**

An **leac-****shion.** **Shion** .1. **ceithe cora** **talimán.**

Láðar **na** **saorise.** **Láðar** .1. **lenis** **tóir** **ta** **abann** **no** **ta** **choc.**

An **meall** **mór.** **Meall** .1. **culac.**

Mullín (**a'** **úárótois**). **Mullín** .1. **meall** **beag.**

Muine **laois.**

An **Scréachán** **mór.** **Schréachán** .1. **leaca** **clochá.**

Cír **an** **easais.** **Easrac** .1. **gealroán.**

Cír **na** **speadois.** **Speadóis** .1. **reandó.**

An **tuilac** .1. **meall.**

Tuairín **na** **lobhar.** **Tuairín** .1. **feadann** **cádorac** **ásgur** **rl.**

An **tuairín** **leatárho.** .1. **tuairín** **ásgur** **rána** **ann.**

Tuairín **na** **n-éan.**

Seo **ma** **doeingeal** **na** **hantúneacá** **ro** **teanar,** **at** **ní** **cuimsim** !

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná** **cuimsim** **úinre** **an** **c-anigeal** **ro** **teanar,**

naomha **a** **hantúnniseab** **é.** **Mhíl'** **Morain,**

Dóire **dot** **Cóirinn**

Cóirinn, **b'férion**

Seice. **Cúil** **na**

háicile. **Ní** **feadán** **ná**

SOMPLA.

AIBHÍNTIR I SCÓIR FOGHLAIDIÚCHTA NA GAEILGUME.

a	dá (dá)	a	ba (ba)	á	láimh (láv)
ó	dó (dó)	o	gol (gol)	ò	comhartha (cóirha)
ú	dubhba (dú)	u	bun (bun)	ú	congnamh (cúnav)
é	céim (céim)	e	beir (ber)	é	séimh (shév)
i	bí (bí)	i	soir (sir)	i	geimhrídh (gír)
á	an (án)	ä	baoghal (bäß)	y	buidhe (by)

DÉ-FHOGHARACHA.

ua	fuar (fuar)	au	dall (daul)
ue	fuair (fuer)	ou	gabliar (gour)
ia	ciall (cial)	áu	amhras (áuras)
ie	sgiauin (shgién)	óu	dómhan (dóum)
ya	rannadh (ryav)	ay	raghadh (rayd)
ye	riaghail (ryel)	oy	dóimhnín (doying)
ia	béal (bia)	áy	ainmhileas (áyleas)

ei	feidhm (feim)
----	---------------

CONSAINI.

b	bád (bád)	n	ná (ná)	gh	dhá (ghá)
b	biadh (bie)	n	ní (ní)	gh	ghe (ghé)
p	póca (póca)	nh	fanfad (fanhad)	ch	loch (loch)
p	píce (pici)	nh	breithnígh	ch	chim (chim)
v	bhád (vád)	l	lá (lá)	ng	ngabhdadh
v	bhíod (víod)	l	léi (lé)	ng	ngé (né)
f	fál (fál)	lh	shliat (hlát)	ng	teangthacha
f	fill (fil)	lh	shlighe (hlí)	ngh	taitheamh (tainghachá)
m	má (má)	s	sál (sál)	r	rádh (rá)
m	mín (mín)	s	saighail (sél)	r	Eire (Éri)
mh	cromtha	sh	Seán (Shán)	rh	shráin (hrón)
mh	(crownha)	sh	sin (shin)	rh	wirthé (erh)
d	léimfidh (lémhig)	g	gádh (gái)	h	shál (hal)
d	dá (dá)	g	gé (gé)		
d	dí (dí)	c	cúl (cúil)		
t	tá (tá)	c	cíos (cís)		
t	teine (tini)	e			

Čáimis fíos mórt burde-
bhíac aoníor ar an loc a suír o
rúr ré an bporc a suír cún
ré fógra smach, á nádúr gur várðlag é
árolaist é a suír so tháin leiscear
Sac Salam aise. Čáinadair na hainimh go
hainmíre do léin fé déim an
leisir. Ói an maoarachtann an.
Ó féac ré at an ӯrios. Nuair a chnuic shé an
a connac ré an c-amhráide
gráinéar do cún ré oílínseáine
shé dranagháiri as.

47.

HÁIRING FROG MUAR BY-VREAC
Háiring frog muar by-vreac
iní as a loch agus do hig shé
er a bort agus chuir shé iógra
amach, á réa gur várðlag é
agus go roiv leis gach galair
igí. Hánadar na hainimh go
léi fe ghen a leish. Vi an
mada rua aum. D'áich shé er a
vrog. Nuier a chnuic shé an
t-anví beog suarach do chuir
gráinéar do cún ré oílínseáine

(freástráí ó coícheáir 9)

- I.—(1) cné; (2) áirne; (3) rméan; (4) rceadóir; (5)
páircáin, ná cadoir cárcaim; (6) mucón.
- II.—(1) buš; (2) tor; (3) cuairteán tún, cuas tún, mortál
(tarceal).
- III.—(1) docún; (2) tarbhéat; (3) ceap sábhann; (4) coínpcip;
(5) teallac.

AN ÚRBUIL MINNÚ AN FANNÁ RÓ, NÚ INNRINT EILE ÁIT, "AN ÉINNE ?
O CÁINTÍ ÁRMHAID Í LOINSÍR ÁN CHIL DORDA DO LÉSIODA É. FÉAD
A CORNAIC TÚINE 1 BRUÍRN MINNÁ ÁS FÉADÁINT ÍRTÉAD CHÍO ÁN
THRUIMNEOÍS ÁRT, ORDEO DO CÚM É, "OÍLÍ LE HÁDMHAOID.

Chnuic-sa an gniovingineach i virium na h-ahurnniv'
Ba chosvill i le liosavar, ceaun crungáthi na n-anívihí,
Nú curna ón rial i n-infirean as liosavar á cyneleacht,
A folahirt a's i giumaing cosh ursamuiw astuhi.

Cáñade mívfranáiše

UACÁTARÁN—*Táros* *Ó* *Scanaill.* **CÉNIERAÁC**—*míceál* *Ó* *Céileánán.*

Urr ead na Cáirve. níl Saetumann i nÉiginn iñ reaná ná Saetumann
adé le támall aonair níl ri á fiaocháin man ba ceoil. Tá rí com
tunneannán 4Súr com flúinireac 4Súr do bhrí tuairim. Ad ní hi a Scannán, imbealaib-
ín acá á 'TSI' i teabharlaí, fíu amáin nuair is MuirSiánáis na
húrráinse canint locannán na leathan o úráid, 1 Scár ná
Einní.

MÚSICA E AÇ

ව්‍යුත්පනය, 1943

c1ān

A NOVEL ANTHROPOLOGICAL

“ Ánoir aii t-am, ca bfuil an tine ? ” Máír fionn dor na
máinimh é, ríne sláor a cumainn an Solán ar, sag m' tamall.
Áfach an té go bfuil cluair le h-éireacht ait, ni deirim ná go
scéolchoireacht 16 do Shnáit an poic céadana ati riutail 45 én
doteoteangeam d'acair. Ac cao é man d'earpn atá roip an da shón !
Tá tú ait go basallacht 45 an Solán : Slón i réalt mainle-bheataí
go gairidéadct 45ur tolláinfeadh a binnim i
as an nGaeilgeann. Togáiltearánas an habáin nuair a binnim a c-ampla uinnté cún daoinne
do m' aonaránas. Ac meicneadh 45ur maoinneachtar 16 earrád o' aineora
do fiosadh. I nGaelán na Gaeilge, 45ur i 45 éigseann 45ur 45 ornaíseal 45ur á
impireacht 45 daoinne ceart 1 scadair uinnté 45ur i fiaoradh ón mbád.
Fada 45 an ochtúráin lán an Gaeilgeann, 45ur 11 deas ná 50
bfuilear fi' m' b'fórait 45 Fao. Leat-céad bliantaón ó